

**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

בג"ץ 4931/17, 9327/16, 7470/16

1. שוויכז ו-10 אח'

על ידי ב"כ עוה"ד נסראת דכוור
מאגודת "סנט איב" המרכז הקתולי לזכויות אדם
טלפון: 02-2747603; פקס': 02-2751026

העותרים בבג"ץ 7470/16

1. אלזיר ו-7 אח'

9. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
על ידי ב"כ עוה"ד עביר גובראן דכוור ואח' מהמוקד להגנת הפרט
טלפון: 02-6283555; פקס': 02-6276317

העותרים בבג"ץ 9327/16

1. ג'וואודה ו-19 אח'

20. רופאים לזכויות אדם ישראל
21. סנט-איב, המרכז הקתולי לזכויות אדם
ע"י ב"כ עו"ד עדי לוסיטיגמן ו/או נסראת דכוור
טלפון: 02-6222808; פקס: 03-5214947

העותרים בבג"ץ 4931/17

נ ג ד

1. שר הבריאות

2. שר הרווחה והשירותים החברתיים

3. שר האוצר

4. שר הפנים

על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-64666701; פקס': 02-6467011

5. שירותי בריאות כללית

ע"י עו"ד יצחק אניג'ר ממשרד ליפא מאיר ושות', עורכי דין
טלפון: 03-6070600; פקס: 03-6070666

6. מכבי שירותי בריאות

ע"י עוה"ד אסף רנצ'ר, רועי אדניה, פרח רוס'ר ממשרד ש. הורוביץ
טלפון: 03-5670700; פקס: 03-5660974

7. קופת חולים מאוחדת

ע"י עו"ד דן ג'ורא ואח'
טלפון: 03-5618618; פקס: 03-5628050

8. קופת חולים לאומית

ע"י עו"ד קטיה ריטבין ממשרד נשיץ, ברנדס, אמיר ושות'
טלפון: 03-6235000; פקס: 03-6235005

המשיבים בבג"ץ 7470/16

1. שר הבריאות

2. שר האוצר

3. שר הרווחה והשירותים החברתיים

4. שירותי בריאות כללית

5. מכבי שירותי בריאות

6. קופת חולים לאומית

7. קופת חולים מאוחדת

המשיבים בבג"ץ 9327/16

1. שר הבריאות

2. שר האוצר

3. שר הרווחה והשירותים החברתיים

4. שר הפנים

5. שירותי בריאות כללית

6. מכבי שירותי בריאות

7. קופת חולים לאומית

8. קופת חולים מאוחדת

המשיבים בבג"ץ 4931/17

הודעת עדכון מטעם המדינה**הודעת עדכון מטעם המדינה****בבג"ץ 9327/17**

המדינה מתכבדת להגיש לבית המשפט הנכבד הודעת עדכון בבג"ץ 9327/17 לקראת הדיון בעתירות שבכותרת ביום 20.11.17:

1. עניינן של העתירות בתקנות ביטוח בריאות ממלכתי (רישום בקופת חולים, זכויות וחובות של מקבלי היתר שהיה לפי חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה התשס"ג-2003), התשע"ו-2016 (להלן: **התקנות**)). בתקנות אלה נקבע לראשונה הסדר ביטוח בריאות לבני זוג וילדיו של אזרח או תושבי המדינה, השהים בישראל מתוקף היתרי שהייה זמניים במסגרת הליך איחוד משפחות, והאפשרות לשדרג את מעמדם למעמד תושב המזכה בזכויות סוציאליות הוקפאה בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), תשס"ג-2003.
 2. העתירה בבג"ץ 9327/16 מתייחסת לקבוצת בעלי היתרי שהייה שהגישו בקשתם לאיחוד משפחות בהתאם להליך המדורג עד לסוף שנת 2003 (והבקשות אושרו), אשר שר הפנים החליט ביום 11.4.2016 לתת להם מעמד תושב ארעי (א/5), בכפוף להשלמת הבדיקות הנדרשות (הוכחת מרכז חיים בישראל וכנות קשר הנישואין, העדר מניעה ביטחונית ופלילית) (להלן: **קבוצת מקבלי התושבות הארעית**).
 3. בעתירה התבקש בית המשפט הנכבד להורות, כי התקנות לא יחולו על מקבלי התושבות כאמור, כי לא יחולו עליהם חובות הרישום והתשלום לקופה הקבועות בתקנות, רישומם בקופת החולים יבוטל ויושב להם כל תשלום ששולם על ידם לקופה לפי התקנות.
 4. בתגובה המקדמית ציינו, כי ביום 30.10.16, ארבעה חודשים לאחר שנכנסו התקנות לתוקף ב-1.8.16, פורסמה ברשומות הוראת שעה לתקנות אשר קבעה, כי התקנות לא יחולו על קבוצת מקבלי התושבות עד ליום 31.5.17, ובלבד שלא נרשמו לקופת חולים ולא החלו לשאת בתשלום דמי ביטוח הבריאות.¹ לענין אלה מבין מקבלי התושבות אשר כבר נרשמו לקופת חולים, נקבע בסעיף 9(א) לתקנות כי יהיו פטורים מתקופת ההמתנה בת ששה חודשים.
- במענה לטענת העותרים הוסבר בתגובה המקדמית, כי התקנות הוחלו גם על קבוצת מקבלי התושבות ארעית מהטעם שהחלטת השר לא העניקה מעמד באופן אוטומטי אלא נדרשה בדיקה פרטנית ותהליך הבדיקות נעשה בהדרגה. כן הוסבר, כי אין מדובר באפליה בין מי שנרשמו למי שלא נרשמו, שכן מי שנרשם נהנה מזכויות לשירותי הרפואיים גם טרם קבלת התושבות ארעית, ומי שלא נרשם – לא נהנה מהשירותים בקופה ולא זכאי להחזר בגין שירותים רפואיים שרכש בתקופה שטרם קבלת התושבות הארעית.

¹ תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (רישום בקופת חולים, זכויות וחובות של מקבלי היתר שהייה לפי חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003) (הוראת שעה), תשע"ז-2016

5. בתגובה נמסר עוד, כי לפני משורת הדין הוחלט כי קבוצת מקבלי התשובות האמורה אשר נהנו מזכאות לשירותי ביטוח בריאות ממלכתיים לפי התקנות משך תקופה קצרה עד שדרוג מעמדם, יקבלו באמצעות קופות החולים החזר/פטור של החלק היחסי מחובת התשלום בהתאם למשך הזמן בו היו מבוטחים טרם קבלת המעמד.

כך אדם שנרשם בהתאם להוראות התקנות ב- 1 באוגוסט, ומעמדו שודרג, ב- 1 בינואר, יהיה זכאי להחזר בגובה מחצית דמי ביטוח הבריאות שחויב בהם בעד תקופת האכשרה. זאת, על פי היחס בין תקופת חברותו (חמישה חודשים בדוגמא שלפנינו) לבין התקופה המלאה בגינה יכול היה לפרוס את חובו בעד תקופת האכשרה (עשרה חודשים, לפי התקנות), והכל בין אם שילם הסכום מראש, ובין אם פרס אותו.

מכתב הוראות לביצוע החזר כספי מדמי הביטוח המיוחדים ששולמו לקופות החולים מצורף ומסומן מ/ש/1.

6. נבקש לעדכן כעת היכן עומד הטיפול בהחזרים הכספיים כאמור, על יסוד המידע שמסרו קופות החולים למשרד הבריאות:

א. מכבי שירותי בריאות מסרה כי השלימה את ביצוע ההחזרים הכספיים ללקוחותיה הזכאים.

ב. שירותי בריאות כללית מסרה כי השלימה את ביצוע ההחזרים לבעלי חשבון במערכת ה"בילינג" (כלומר, למי שיש להם הרשאות לחיוב חשבון) וכעת מבצעת החזרים כספיים ליתר לקוחותיה.

ג. קופת חולים לאומית הודיעה כי ההחזרים הכספיים יבוצעו במהלך חודש מרץ, מטעמים טכניים או מחשוביים.

ד. קופת חולים מאוחדת הודיעה כי תהליך ביצוע ההחזרים החל, ומצוי בעיצומו.

היום, כ"ז בחשון תשע"ח
16 בנובמבר 2017

רנאד עיד

סגן בכיר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

שוש שמואלי

ממונה במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

מינהל הרפואה
Medical Administration

משרד
הבריאות
לפי חוק בריאות ישראלי

כ"ו באייר, התשע"ז
22 מאי 2017
אסמכתא: 12252279217
(במענה נא ציינו אסמכתא)

לכבוד
נציגי קופ"ח לפרויקט אחמ"שים
שלום רב,

הנדון: החזר כספי חלקי מדמי ביטוח הבריאות המיוחדים ששולמו לקופ"ח. לבעלי אשרת שהייה שקיבלו א/5

בהמשך לתגובת המדינה לבג"צ 9327/16, הרינו להנחותיכם כלהלן:

בהתאם להוראת השעה לתקנות האחמ"שים, מי שנרשם עצמאית בקופת חולים בהתאם לתקנות לפני 13 באוקטובר (יום פרסום הוראת השעה) – יוסיפו התקנות לחול עליו, גם אם הוא עונה לתנאי לפיו "עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) ביקש היתר כהגדרתו בהן, אשרה ורישיון לשיבת ביקור או אשרה ורישיון לשיבת ארעי לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952" (להלן – "זכאי א/5 פוטנציאלי").

נרשמים עצמאיים כאמור, אשר קיבלו אשרת א/5 לפני תום עשרה חודשים ממועד רישומם בקופה, יישאו רק בחלק יחסי מתוך דמי ביטוח הבריאות המיוחדים המתייחסים לתקופה שמיום קבלת ההיתר ועד מועד רישומם בקופה. חלק יחסי זה יהיה שווה למספר החודשים שחלפו בין מועד רישומם בקופה ועד מועד קבלת אשרת א/5 חלקי 10. נרשם אשר שילם סכום העולה על חלק יחסי זה – יקבל החזר מהקופה, בגובה ההפרש.

מצורפת טבלה מתאימה של המבוטחים של הקופה, שהם זכאי א/5 פוטנציאליים; ונרשמו לקופה עצמאית. אלה מתוכם, אשר לפי הטבלה קיבלו אשרת א/5 – תחול עליהם ההנחיה האמורה, בדבר תשלום החלק היחסי בלבד (והחזר, ככל ששילמו סכום העולה על חלק זה).

בברכה,
ד"ר ורד עזרא,

ראש מנהל רפואה

העתקים:

ד"ר עידית סגל, מ"מ סגן ראש מנהל רפואה
עו"ד נתן סמוך, המשנה ליועצת המשפטית
ד"ר חיים לבון, פרויקטור

גב' אילה גרבר, מרכזת תחום בכירה, מנהל רפואה
גב' אלונה גרינגברג, מנהלת מחלקה, תחום טכ' מידע למערכת הבריאות
גב' קרול גולן, מנהלת פרויקטים, מחשוב